

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Елена Лазарова Карашранова
ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград, Природо-математически факултет

на дисертационен труд на тема: „Математика и енигматика за оптималното развитие на интелекта у ученика“

за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ на Антоанета Кръстева Ковачева
Област на висше образование 1. Педагогически науки
Професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по...
Докторска програма „Методика на обучението по математика и информатика“

Научен ръководител: доц. д-р Лиляна Каракашева-Йончева, ШУ „Епископ Константин Преславски“

Данните за Антоанета Кръстева Ковачева, свързани с подготовката ѝ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ по направление 1.3 Педагогика на обучението по ...., Методика на обучението по математика), отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, на правилника към него и на правилника на ШУ „Епископ Константин Преславски“.

Съдържанието на дисертационния труд е представено в 173 страници основен текст и 36 приложения, в обем от 45 страници. В текста са цитирани 116 източника, от които 91 на български език. В увода накратко са посочени значението и актуалността на темата. Очертана е методологията на изследването – обект, предмет, цел, задачи, хипотеза и методи на изследване.

В първа глава на дисертацията е направен теоретичен анализ за изясняване на същността на понятието интелект и неговите разновидности на базата на възгледите на редица психолози. Обобщени и класифицирани са различните теории и подходи, както и техните представители. В тази глава е направен исторически анализ на възникването и развитието на енигматиката както и мястото на енигматичните средства в урока по математика.

Втора глава е представена в седем основни параграфа. Условно тя е разделена на две части. Едната част включва анализ на резултатите от 14 международно изследване (PISA) и Национално външно оценяване в 7. клас по отношение на математическата компетентност на учениците от прогимназиален етап. Анализирани са и учебните програми за прогимназиален етап. Основните изводи са в посока на проблемите в обучението и причините за слабите постижения на учениците. Втората част включва описание и примери за приложение на различни видове енигматични средства в обучението по математика в прогимназиален етап, чрез игровия подход и метода на проектите за стимулиране на развитието на емоционалната интелигентност на учениците. Представени са и резултатите от анкетно проучване за нагласите на учителите да прилагат енигматични средства в обучението по математика в прогимназиален етап на образование.

Според мен и двете части включват задълбочени анализи, свързани с различни аспекти на обучението по математика, което показва, че докторантката има познания в изследваната област. Дисертационното изследване би било по-стойностно, ако връзката между анализа на

констатираните проблеми и предложените решения е по-добре обоснована и по-конкретна. Иначе излиза, че предложените енигматични средства ще решат много широк кръг от констатираните проблеми в обучението по математика.

Третата глава на дисертацията съдържа резултатите от проведен педагогически експеримент, чиято цел е да докаже повишаване на резултатите от обучението по математика чрез включване на различни дидактически подходи и средства в първите три раздела от учебната програма по математика за 7 клас. Направено е описание на експеримента и са представени получените резултати. Изследвани са общо 122 ученика от 7 клас от две училища в гр. Шумен (по три паралелки от СУ „Йоан Екзарх Български” и П ОУ “Д-р Петър Берон”). Изследването включва констатиращ, формиращ и заключителен експеримент. По отношение на използваните статистически процедури, вместо тяхното описание би могло да се направи по-добра обосновка за тяхното прилагане.

Като цяло методологическият инструментариум е правилно изведен и коректно използван. Резултатите доказват възможностите на предлаганите методически подходи за повишаване на постиженията на учениците по математика върху изследваното учебно съдържание.

Част от резултатите от изследванията, представени в дисертационния труд, са публикувани в 6 статии, 5 от които са самостоятелни.

Авторефератът е изготвен съгласно изискванията. Отразява същността на изследването, основната част от съдържанието на дисертацията, получените резултати и изводи.

Работата по дисертационното изследване показва, че г-жа Антоанета Кръстева Ковачева притежава умения за успешно самостоятелно изследване и богат практически опит.

Заклучение:

В заключение считам, че представеният за защита дисертационен труд съответства на изискванията за присъждане на образователната и научна степен „доктор”. Изразявам своето положително становище и предлагам на членовете на почетаемото Научно жури на **Антоанета Кръстева Ковачева** да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор” в: област на висше образование Педагогически науки; ПН 1.3. Педагогика на обучението по...; докторска програма „Методика на обучението по математика и информатика”.

17. 02. 2021г.

Благоевград

Изготвил становището:

(доц. д-р Елена Каращранова)